

Motion till riksdagen 2020/21:2519

av **Mats Wiking och Kristina Nilsson (båda S)**

Märkning av tillsatt socker i livsmedel

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om märkning av tillsatt socker i livsmedel och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Över halva Sveriges vuxna befolkning har nu övervikt eller fetma, och läget är akut. I fotspåren följer bland annat typ 2-diabetes, cancer, hjärt-kärlsjukdomar, demens, psykiska sjukdomar och andra följsjukdomar. Endast fetma beräknas kosta 70 miljarder varje år, enligt Folkhälsomyndigheten. Problemen med övervikt och fetma har förvärrats under årtionden, och vi har inte råd med detta längre. Vi måste vända den negativa trenden och förebygga ohälsa.

En viktig orsak till fetman är överkonsumtionen av tomma kalorier i form av tillsatt socker. Socker bidrar inte med någon näring till kroppen. Enligt Livsmedelsverkets rekommendationer ska vi därför maximalt konsumera 10 procent av våra kalorier från tillsatt socker, annars riskerar vi näringsbrist.

Utgår man från dessa rekommendationer borde vi i Sverige uppskattningsvis förbruka maximalt 20 kg socker per person och år. Men vi ligger långt över den gränsen. Trots en ordentlig nedgång från början av 2000-talet – då vi förbrukade runt 48,5 kg socker per person och år – ligger vi fortfarande på runt 40 kg enligt Jordbruksverkets statistik.

Om vi skall följa Livsmedelsverkets rekommendationer, måste konsumenterna själva kunna räkna ut hur mycket socker de får i sig. Det är idag omöjligt eftersom mängden tillsatt socker i en vara redovisas tillsammans med naturligt socker i deklarationen av mängden sockerarter. Den mängd sockerarter som anges kan till exempel vara större i en tomatpuré än i en ketchup. Men i tomatpuré finns bara naturligt socker från tomat, i ketchup finns både naturligt socker och tillsatt socker, men för en konsument är det omöjligt att avgöra hur mycket socker som är tillsatt.

Amerikanska FDA förslog 2016 en märkning av mängden tillsatt socker i mat. Näringsdeklarationen skulle även ange hur stor andel av det maximala dagsintaget av socker som en portion av livsmedlet motsvarade. Här är exempel på hur många procent av den maximala dagsransonen socker som ett livsmedel innehåller:

- En påse gelégodis (160 gram): 189 %
- En daimstrut, ca 50 %
- Verums hälsofil, 2 dl, 20 %
- 1 st kanelgiffel, Pågen, 8 %.

Tillgång till denna information gör det lättare för konsumenter att, oavsett utbildningsnivå, avgöra vad som är en lagom mängd socker att äta. En portion söttad hälsofil till frukost och en påse godis efter maten ger en dubbel maximal dagsranson socker.

En hjälp i arbetet med att få ner sockerförbrukningen skulle därför vara att i näringsdeklarationen tydligt ange mängden tillsatt socker i livsmedel. Det är ett sätt att tydligt uppmärksamma konsumenterna så att de kan göra ett aktivt val.

Produkttillverkare gör dock inte denna märkning frivilligt även om konsumentorganisationer legat på, därför behövs en ny lagstiftning som anger att mängden tillsatt socker i livsmedel skall anges i näringsdeklarationen.

Mats Wiking (S)

Kristina Nilsson (S)